

S gazdagabb lett sok kalanddal
A Házban a sok érdekangyal.
De az elnök, adta lelke,
Megalégelte
S a kis kokottokat mi várja –
Elnök a züllést bezárja.

(1919. In Szép Erenő összes versei. Budapest, 2003. 269–270.)

A nagy kokott

ADY ENDRE

Nagy kokottnak neveztük egyszer Magyarország mai nagy urát, s az ő bizony, nagy kokott. Öntelt, hiú, kacér, gyöngö, mindenkivel barátkozó. Ő kokottságának legújabb esete is ezt bizonyítja.

Nyitra-Zámbokréton ma lesz a képviselő-választás. A Major Ferenc elhúnytával megüresedett kerületnek megint néppárti képviselője lesz. Báró Kaas Ivor az egyedüli jelölt. A kormány nem állít ellenjelöltet, és így Kaas Ivort egyhangúlag fogják megválasztani.

Nehogy valaki azt gondolja, hogy mi talán rossz néven vesszük Kaas Ivortól, hogy ő mint a volt Deák-párt egyik oszlopos tagja, a néppárt sorába állt. Kaas Ivor kétségtelenül érdemes író, kitűnő publicista s minden politikai eltévelyedései sem tudják érdemeit kisebbíteni. Ő ugyanis abban a véleményben van, hogy ő maga nem változott. – Ő marad és maradt a régi. Csak a világ változott meg körülötte, és azért változtatta meg politikáját báró Kaas Ivor.

Kinek van igaza: a világnak-e vagy báró Kaas Ivornak? – azt eldönteni könnyű volna ugyan, de nem e cikkely keretébe tartozik. Hadd vitatkozzanak egymással báró Kaas Ivor és a világ, ha ebben neki is, a világnak is öröme telik.

Azonban a kormánynak, ha politikájához hű akar maradni, Kaas Ivor véleményében nem szabad osztozkodnia. Néppárti kerületben mindig és mindenkor ellenjelöltet kell állítania még akkor is, ha a kormányjelöltnek a győzelemre nincs is kilátása. Ezt követeli a kormány politikájának következetessége.

Kaas Ivor ellen is állított jelöltet eddig minden kormány és eddigelé a kormányjelölt még mindig győzött.

Most egyszerre lemondott arról a kormány, hogy Kaas Ivorral megbirkózzék.

Talán a kormány is abban a gyászos tévedésben van, hogy ő nem változott meg, hanem a világ változott?

Korántsem. A kormány egész tisztában van a helyzettel, tudja, hogy mit tesz.

A különös dolognak még különösebb magyarázata van.

Az emberi természetben benne van, hogy azt, aki rossz hírt hoz, gyűlöli.

Történt pedig nemrég, hogy a jó öreg Ivánka elköltözött az élők sorából. Elsíratták, elparentálták, eltemették. Ott pihent már az öreg politikus őseinek sírboltjában, amikor megjelent Széll Kálmán kormányelnöknél báró Kaas Ivor és elvitte neki Ivánka utolsó üzenetét. Ivánkának – így adta elő Kaas – utolsó szava az volt, hogy megkönnyebbülten hal meg, mert az ország sorsát a legjobb kezekben tudja. Széll Kálmánt olyan államférfiúnak ismeri, aki egyedül van hivatva az ország sorsát intézni.

Széll Kálmán elborulva, könnyekig meghatva vette tudomásul az üzenetet. Hogyne hitte volna el az üzenetet és hogyisne hitte volna el az üzenet igazságát, amikor ő maga is ugyanazt mondja mindig? Valóban, igen gyászos tévedésben halt volna meg a jó öreg Ivánka, ha utolsó gondolatát még maga Széll Kálmán sem hitte volna el. Annnyira elhitte, hogy valamennyi félhivatalosaiban közreadta az üzenetet megfelelő kommentárral; hogy lássa a világ, mi az igazság. Íme, még ellenzéki politikusok is, ha élve nem, de legalább halva abban a véleményben vannak, hogy ő Magyarország megváltója.

Azonban az élő ellenzéki politikus mégis elhitte: báró Kaas Ivor. Ha el nem hitte volna, bizonyára át sem adta volna az üzenetet, és Ivánka a sírba vitte volna a nagy titkot.

És a nagy kokott nem hálátlan. Megadja magát. Báró Kaas Ivor mandátumot kap s a néppárt újabb bizonyosságot, hogy nincs nekik hívebb emberük Széll Kálmánál...

(Nagyváradai Napló, 1903. január 30.)